Kulturarv Sjuhärad- Tema kulturmiljövård samverkan

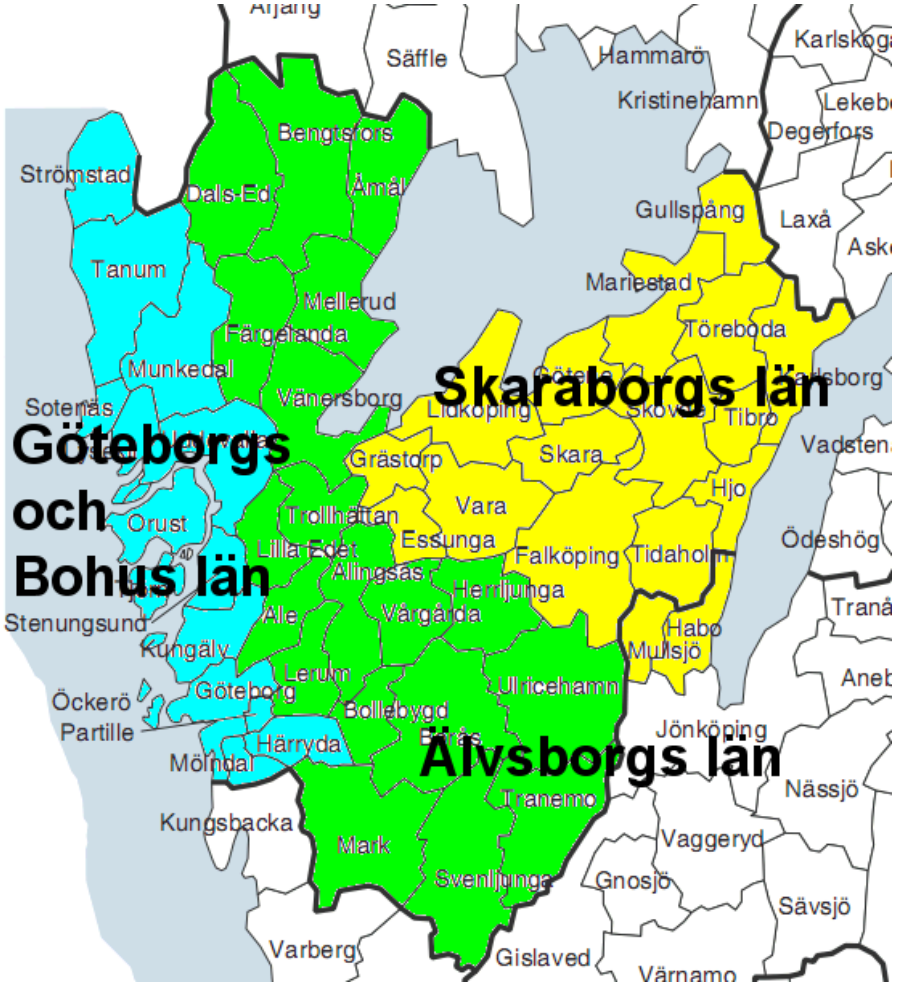
Karin Lundberg
Kulturförvaltningen

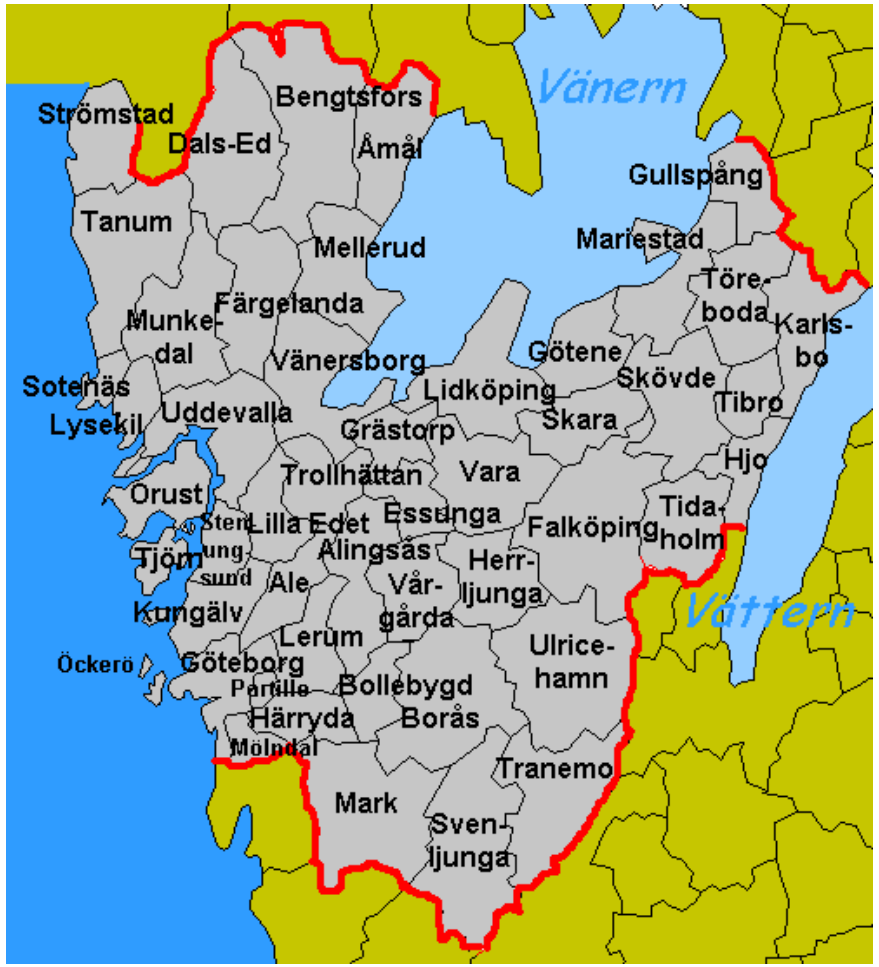
VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

- Kulturförvaltningen samlar regional kompetens inom bland annat olika konstformer, natur- och kulturarv, drift av ett antal besöksmål.

- Medarbetare placerade i Göteborg, Vänersborg, Borås, Forsvik, Fengersfors, Lödöse, Tanum, Skara och Skövde.

- Vi bedriver varje år verksamhet i samtliga 49 kommuner i Västra Götaland

3 län = 3 länsmuseer och 3 länsstyrelser – alla med kulturmiljöenheter

Länssammanslagning, regionbildning 1998

Västarvet 2020 – sammanslagning av Kultur i Väst och Västarvet – nu Kulturförvaltningen 2024

Regional samverkan – FKU, BM, VGM, GSM och Lst

Museer & Besöksmål

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Kulturmiljöarbete

- Dokumentationer, utredningar, inventeringar
- Rådgivning
- Processtöd bl a i platsutvecklingsprojekt,
- Remisser kommunerna
- Antikvarisk medverkan vid restaureringsprojekt underhåll, installationer mm
- Kyrkogårdsinventeringar
- Vård- och underhållsplaner

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Projekt Häggådalen

www.haggadalen.com

- Världsarvsansökan
- Häggådalens industriella kulturarv
- Arbetsgrupp: Häggådalens kulturarv, De sjuhäradernas kulturhistoriska förening fackföreningen Metall, Förläggargårdsföreningen, GU – Historiska studier, Textilmuseet, Kulturförvaltningen, Marks kommun, Boråsregionens kommunalförbund, Ludvig Svensson

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Lagstiftning

Miljöbalken –tillsyn kommunen

Plan- och bygglagen – ansvar kommunen

Kulturmiljölagen- tillsyn länsstyrelsen

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Miljöbalken

Syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö

- Miljöbalken skall tillämpas så att värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas.
- Utpekade **områden av riksintresse** får inte påtagligt skadas
- Ansvaret delas av flera, bl.a. länsstyrelsen och kommunen

Kulturmiljölagen KML

Foto: Huseby. Johan Aspfors. Bilden är beskuren. (CC BY)

Länsstyrelsen ansvarig myndighet, Riksantikvarieämbetet har vägledningsansvar

Kap 2 – Fornminnen

Kap 3 – Byggnadsminnen

Kap 4 – Kyrkliga kulturminnen

Kap 5-8 – In- och utförsel av kulturföremål

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Plan- och bygglagen

- Lagstiftning som reglerar planläggningen av mark, vatten och byggande. Innehåller föreskrifter om översiktplaner, detaljplaner, bygglov, tillsyn m.m.
- Ansvar kommun
- Förändringar från 1 dec 2025. Förenklat regelverk men ökade krav på hänsyn för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. (8:13)

Utökad bygglovsplikt för kulturhistoriskt särskilt värdefulla byggnader
Den utökade bygglovsplikten gäller för:
byggnader som är särskilt värdefulla ur historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt

Gäller för följande åtgärder

- nybyggnad
- tillbyggnad
- Fasadändring; till exempel - att sätta upp solpaneler, - byta fönster, fasad- och/eller takmaterial eller kulör, - bygga ett plank, mur, en tillbyggnad eller komplementbyggnad

- PBL kunskapsbanken - Boverket

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

- Alla byggnader omfattas av plan- och bygglagens krav på varsamhet (PBL 8:17

- En byggnad, anläggning, bebyggelsemiljö eller allmänplats som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas. Om en byggnad eller miljö bedöms som särskilt värdefull enligt 8 kap. 13 § Plan- och bygglagen får den inte förvanskas och omfattas då av förbud mot förvanskning.

- Varsamhetskravet och förvanskningsförbudet gäller för alla ändringar såväl invändigt som utvändigt, oavsett om åtgärden kräver bygglov eller bygganmälan.

Förvanskningsförbud

- **8 kap 13 §**
  En byggnad som är ***särskilt värdefull*** från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt ***får inte förvanskas*.**
- Första stycket ska tillämpas också på
  1. En annan anläggning än en byggnad, om anläggningen omfattas av krav på bygglov,
  2. Tomter i de avseenden som omfattas av skyddsbestämmelser i en detaljplan eller i områdesbestämmelser,
  3. Allmänna platser, och
  4. Bebyggelseområden. Lag (2025:974) .

Hur kan vi samverka när det gäller kulturmiljön ?

- Nyttja befintliga underlag. Förnya och komplettera.

- I kommande planering för utpekade utvecklingsområden i ÖP:n är det viktigt att kulturmiljövärdena bedöms, aktualiseras och tas tillvara.

- Arbeta aktivt med hållbart bruk av kulturmiljön. Tidig kartläggning av värdena vid planering t e x för exploatering så att de integreras med övrig planering och ses som en resurs.

- Öka kunskapen om kulturmiljöns värden. Förnya befintliga delvis föråldrade underlag.

- **Utveckla samverkan med civilsamhället. Föreningsliv, näringsidkare m fl.**

- **Identifiera och kartlägga kulturhistoriskt värdefulla platser och områden för besöksnäring, kulturverksamhet och platsutveckling i vidare bemärkelse**